

Lublin 5 maja 2018r.

*Dr hab. Adam Nogalski prof. nadzw.
Kierownik Katedry i Kliniki
Chirurgii Urazowej i Medycyny Ratunkowej
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie*

***Ocena rozprawy doktorskiej z dziedziny nauk o zdrowiu mgr Dawida Filipa
z tytułowanej: „Analiza interwencji zespołów ratownictwa medycznego w
zawale mięśnia sercowego”.***

Zgodnie z uchwałą Rady Wydziału Medycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 12. 04. 2018r, wybrany do zrecenzowania rozprawy doktorskiej autorstwa mgr Dawida Filipa, której promotorem jest dr hab. Jan Rutowski prof. UR, a promotorem pomocniczym dr n. med. Marek Wojtaszek, przedstawiam swoją ocenę pracy.

Zagrożenia życia i zdrowia wynikające z chorób układu krążenia, są pierwszą przyczyną zgonów zarówno w Polsce jak i na świecie. Szczególnie następstwa niedokrwienia mięśnia sercowego należą do tych zagrożeń ze strony układu krążenia, gdzie decydujący wpływ na wyniki leczenia ma czas od wystąpienia objawów do podjęcia odpowiedniej farmakoterapii i najbardziej skutecznego obecnie leczenia jakim jest angioplastyka naczyń wieńcowych. W ten krytyczny dla pacjenta czas wpisują się działania systemu ratownictwa medycznego, a w tym interwencje zespołów ratownictwa medycznego.

W zestawieniu z podstawową zasadą medycyny ratunkowej mówiącej o malejących szansach na przeżycie lub wyzdrowienie chorych z każdą upływającą minutą powoduje, że wszelkie działania prowadzące do skrócenia

czasu do rozpoczęcia wewnątrznaczyniowego leczenia inwazyjnego przekłada się na obniżenie śmiertelności i poprawę wyników leczenia w tej grupie chorych.

Rozwijający się od 18 lat w Polsce System Państwowego Ratownictwa Medycznego podlega ciągłym zmianom warunkowanym w znacznej mierze przez instytucje odpowiedzialne za jego funkcjonowanie, które wprowadzają odpowiednie przepisy prawa mające na celu usprawnienie funkcjonowania tego systemu. Podstawą wprowadzania tych zmian są przede wszystkim wyniki badań naukowych prowadzonych w obszarach wiedzy związanych z działaniami przedszpitalnymi wobec pacjentów w stanach nagłego zagrożenia życia i zdrowia.

Dlatego tak cenne są nowatorskie opracowania naukowe poruszające te zagadnienia. Takim właśnie opracowaniem jest dysertacja doktorska mgr Dawida Filipa.

Przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska mgr Dawida Filipa ma układ typowy dla tego typu opracowań. Rozprawa liczy 179 stron i podzielona jest na 7 części: pierwsze dwa rozdziały stanowią wstęp pracy, kolejne rozdziały to: cel pracy, materiał i metoda, wyniki badań, dyskusja, wnioski oraz piśmiennictwo obejmujące 239 pozycji bibliograficznych. Dysertacje kończą streszczenie w języku polskim i angielskim, spis tabel i rycin. W pracy doktorant zamieścił 50 tabel i 60 rycin ilustrujących wyniki badań. Na wyróżnienie zasługuje bardzo staranne opracowanie edytorskie i bogata szata graficzna pracy.

Pierwsze dwa rozdziały pracy stanowią wstęp liczący 29 stron tekstu w których Autor omawia najistotniejsze zagadnienia dotyczące problematyki ostrych zespołów wieńcowych przedstawiając ich etiologię i epidemiologię, objawy kliniczne oraz aktualne możliwości ich diagnostyki i leczenia. Należy podkreślić bardzo roważny i adekwatny dobór treści zamieszczanych w tej

części pracy oparty o aktualne badania naukowe z ośrodków zagranicznych i krajowych.

W drugim rozdziale Doktorant omawia organizację systemu ratownictwa medycznego w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem roli zespołów ratownictwa medycznego w rozpoznawaniu i leczeniu ostrych zespołów wieńcowych. W tej części pracy Autor wykazuje się bardzo dobrą znajomością zagadnień związanych z powstaniem i funkcjonowaniem Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce, co skrupulatnie dokumentuje powołując się na dobrze dobrane piśmiennictwo.

Podsumowując ocenę wstępu pracy uważam, że jest to bardzo wartościowe opracowanie, które może stanowić kompendium wiedzy na temat ostrych zespołów wieńcowych. Poszczególne zagadnienia mgr Dawid Filip opisuje w sposób zwięzły, a za razem dokładny i interesujący dla czytelnika wykazując się dużą wiedzą teoretyczną w tym zakresie. Doktorant wykazał się także bardzo dobrą znajomością piśmiennictwa naukowego z zakresu omawianej problematyki.

W kolejnej części dysertacji zatytułowanej „**Cel pracy**” mgr Dawid Filip precyzuje cel główny pracy, którym jest analiza interwencji zespołów ratownictwa medycznego w zawale mięśnia sercowego w odniesieniu do całkowitej liczby wyjazdów. W tej części pracy, w celu uszczegółowienia postawionych zagadnień badawczych Autor formułuje także 7 celów szczegółowych doprecyzowujących tok prowadzonych badań, które następnie skrupulatnie realizuje prezentując wyniki swoich badań.

Kolejny, rozdział dysertacji stanowią „**Material i metody**”, w którym na 5 stronach mgr Dawid Filip szczegółowo przedstawia zastosowane w dysertacji metody badawcze, przebieg badania, charakteryzuje dokładnie grupę badanych pacjentów przedstawiając kryteria włączenia i wyłączenia z badań. Na

zakończenie tej części Autor opisuje zastosowane w pracy, poprawnie dobrane metody analizy statystycznej. Rozdział ten zawiera wszystkie niezbędne informacje potrzebne do weryfikacji prowadzonych analiz.

W rozdziale piątym „Wyniki”, mgr Dawid Filip na 67 stronach konsekwentnie i systematycznie analizuje poszczególne zagadnienia wyszczególnione wcześniej w szczegółowych celach pracy. Bardzo pozytywnym aspektem tej części pracy jest fakt, że Autor skupia się tylko na tych danych, które były potrzebne do oceny założeń badawczych przedstawionych w celu pracy, co świadczy o bardzo dobrym Jego przygotowaniu do prowadzenia badań naukowych. Szczególnie nowatorskie i bardzo przydatne z praktycznego punktu widzenia części tego rozdziału to dokładna analiza przyczyn opóźnień w leczeniu zawału mięśnia sercowego oraz udokumentowanie polskich realiów wykorzystania metody teletransmisji medycznej i jej wpływu na poprawę wyników leczenia pacjentów z zawałem mięśnia sercowego.

W kolejnym rozdziale zatytułowanym „Dyskusja” mgr Dawid Filip szczegółowo porównuje wyniki badań własnych z wynikami osiąganymi przez innych autorów. Doktorant bardzo celnie wybiera najistotniejsze informacje wynikające z poszczególnych analiz swojej pracy, przedstawia ich krytyczną ocenę własną opatrzoną szerokim komentarzem z wykorzystaniem odpowiednio dobranych i aktualnych pozycji z literatury krajowej i zagranicznej. W dyskusji Autor wykazuje się także dogłębną znajomością analizowanych tematów, co pozwala Mu na formułowanie bardzo celnych wniosków i komentarzy, które mogą znaleźć praktyczne zastosowanie w organizacji leczenia chorych z ostrym zespołem wieńcowym w naszym kraju.

Na zakończenie doktorant formułuje 7 rozbudowanych **wniosków** końcowych, które prezentują najistotniejsze wyniki badań uzyskane przez Autora i stanowią odpowiedź na wszystkie założenia badawcze określone w celach szczegółowych dysertacji.

Materiały źródłowe przedstawione w rozdziale „**Piśmiennictwo**” obejmują 239 pozycji bardzo dobrze dobranego piśmiennictwa, zarówno autorów polskich jak i zagranicznych oraz aktów prawnych. Poszczególne pozycje piśmiennictwa cytowane są w kolejności pojawiania się w tekście i wszystkie zostały prawidłowo i adekwatnie zastosowane.

Ostatnie rozdziały dysertacji stanowią „**Streszczenie**” i „**Abstract**” w języku polskim i angielskim, które zawierają wszystkie niezbędne informacje dotyczące całości pracy.

Dysertację kończą „**Wykaz tabel**” i „**Wykaz rycin**”.

W podsumowaniu należy stwierdzić, że rozprawa doktorska mgr Dawida Filipa jest oryginalnym osiągnięciem Autora opartym na własnym doświadczeniu i pracy badawczej oraz stanowi istotny wkład do naukowej dyskusji na temat poprawy skuteczności działania systemu ratownictwa medycznego w zakresie postępowania z chorymi z ostrymi zespołami wieńcowymi, a jej wyniki mogą znaleźć zastosowanie praktyczne w codziennej pracy instytucji nadzorujących funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w naszym kraju oraz są nieocenionym źródłem faktów, które powinny znaleźć zastosowanie w działaniach mających na celu poprawę opieki kardiologicznej w naszym kraju. Doktorant wykazuje przy tym rozległą wiedzę teoretyczną, a wartość Jego pracy doktorskiej znacznie przekracza przeciętny poziom rozpraw doktorskich z obszaru nauk o zdrowiu.

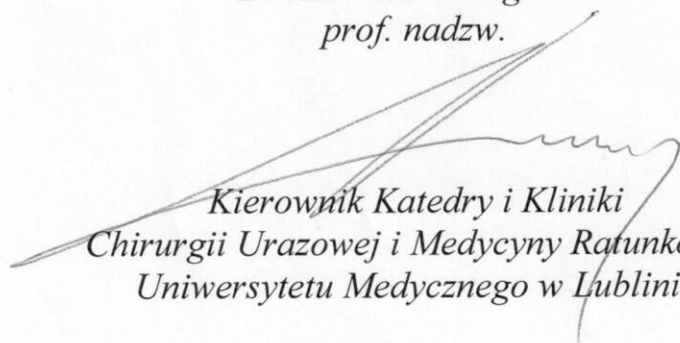

Rozprawa doktorska mgr Dawida Filipa zatytułowana: „Analiza interwencji zespołów ratownictwa medycznego w zawale mięśnia sercowego” spełnia warunki określone w art. 13 ust.1 ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki wraz z późniejszymi zmianami.

Mam zatem zaszczyt przedstawić Wysokiej Radzie Wydziału Medycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego wniosek o dopuszczenie mgr Dawida Filipa do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Jednocześnie podkreślając ponadprzeciętne walory naukowe tej rozprawy doktorskiej, przedstawione w podsumowaniu recenzji, wnioskuję o jej wyróżnienie.

*Dr hab. Adam Nogalski
prof. nadzw.*

*Kierownik Katedry i Kliniki
Chirurgii Urazowej i Medycyny Ratunkowej
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie*